

Das Latweeschu lauschu draugs.

1833. 31. Merz.

13ta lappa.

Jaunas sinnas.

No Kronstattes, ne taht no Pehterburgs pee juhrmallas. 12ta Merz tur ta Wahj' basniza nodegge. Zaur kahdu wainu, to ihsten' wehl ne siun; bet mahzitajs dohma, ka krahfnis basnizas-kambari gan buhschoht bijis puschu un kesteris, festdeenâ to eekurrinadams, labbi ne usluhkojis. Tomehr schis fakka, ka winsch, krahfni aiswehrdams, pawissam ne kahdus duhmus ne effoht nomannijis. — Jau ohtrâ deenâ pehz schahs nelaimes Entlenderi, kas tanni pilssehtâ dshwo, ar mihligeem wahrdeem mahzitajam likke fazzih't, ka wiinnu basniza ikreis buhschoht wakkâ, kad Wahzeescheem patiktu, tur sawu Deewa-kalposchenu turreht.

No Sprantschu semmes. Nabbags semneeks, kas tur kahdâ muischâ tanni Mahs-uppes aprink'i dshwo un ko Gransche sau, ne fenn kahdu arktu isgudroja, ar ko paschu aaminainu semmi dauds labbaki ware apart, ne kâ ar to, kas laudim tanni walst'i lihds schim bija. Zitti semneeki, kam winsch to rahdija, wiinnu gauschi apsmehje, fazzidami: "Neeks! Muhsu tehwi tehwi jau pee wezza arkla nofirmojusch'i; ko tu gudrineeks mums jaunu mahjihsi!" Bet winsch ne dewahs meerâ: eet augschâ pee muischas-kunga, parahda arri tam sawu arktu, un schis, kaut gan galwu krattidams, wiinnam tatschu sohla, teem kungeem pilssehtâ sinnu doht, kas tur irr fabeedrojuschees jo deenas pah'r jo labbaku semmes-kohpschenu gahdaht. Un redsi! pehz mas laika pee ta nabbaga wihra mahjahm pilssehtas fungi atbrauz, gribbedami paschi redseht to jaunu arktu un luhkoht, kahda arschana ar to. Semneeks, pawaddihts no kungeem, sawu arktu wedd us lauku, fur jau dauds lauschu no wissahm puffedm bija atkrehjusch'i, kahrigi to ehrmu raudsiht. Un luhk'! winsch taifnibu pah'r sawu arktu bija fazzijis: ar to wisseem laudim par brihnoschenu semmi dauds labbaki warreja apart un winsch leelu gohdu no pascheem teem dabbuja, kas wiinnu pirmak bij' apsmehjusch'i.

Zehkabs Gujers.

Swizzeru semmê dshwoja semneeks, ar wahrdu Zehkabs Gujers, tahds prah-tigs, gohdigs un tizzigs zilweks un labs faimeneeks, ka no winna labba flawa isgahje pahr wissu walsti. Zitti, kas winnu tahdu gohda-wihru redseja, usneh-mahs wisseem semneekem par pamahzischanu usrakstihst sawadas sinnas, un schahs sinnas, kas grahmatâs eeliktas, ispaude Zehkaba labbu flawu pahr wissu Wahz-semmi. — Latweescheem par labbu latweeschu draugs arri gribb isstahstihst ar ihseem wahrdeem, kâ Zehkabs Gujers dshwojis.

Zehkabs pee tehwa bij usaudsis. Winnam weegla galwa, un labs prahts pee wiffas labbas pamahzischanas. Tomehr winsch ne melleja zeltees pahr fa-weem brahteem, usnemdams kahdu sweschu wallodu. Winnam smeecli nahze dsirdoht, kad weens moi ohtrs lausehs ar sweschu mehli, jo winsch sawâ prahtâ dohmaja: "Woi tehwa walloda naw labba un gohdiga walloda? Kam tad zittu usnemt, kas tomehr tâ ne iskriht?" —

Semneeku fahrtâ peedsimmis un usaudsis winsch arri semneeku fahrtâ grib-beja palikt. Bet tehwan tik dauds parradu, ka nedf sawjas wehrtiba winnam ne peederreja. Tapehz, kad tehws bij nomirris, zitti Zehkabam usstahweja, lai atstahjoht tehwa mahjas parradneekeem un lai mellejoht zittu weetu; — jo tee-scham ne spehschoht uskohpt tahdu isnihkuschu mahjas-buhfchanu un islihdsinahst tik dauds parradus. Bet Zehkabs zerreja us schehliga Deewa palihgu, un ar wezzaku brahli eegahje tehwa weetâ. Schis brahls arri gohda-wihrs; bet no-jehgdams, ka Zehkabam ismannigaks un gudraks prahts, pats no sewis wissu mahjas-waldischanu un semmes-kohpschanu nodewe jaunakam brahlan un pee winna dshwi usnehme kâ kalps.

No schahs deenas Zehkabs ar brahli strahdaja, zif ween spehje. Pats ikrihts pirmais pee darba nahze un wakkarôs pehdigais meerâ mette. Diwi strahd-neeki pascham, diwi brahlan, kas tikkuschi sawu darbu padarrija un tomehr maisi ne-ehde, prohti: rohfak, fo Deews winneem dewis. Pehzlaitâ abbi, see-was apnehmusch, labbas, derrigas strahdneezes no tahm atradde. — Kad dasch-deen gruhstaks darbs bij ja-padara un eesahkoht wehl gallu ne warreja redseht, tad Zehkabs brahli eedrohschinaja, fazzidams: "Sahkam, brahli! bes eesahkuma gals naw gaidams. Gan rohziņas padarrihs, axtinas nobrihnisees."

Pee semmes-kohpschanas un strahdaschanas winnam tahds gudrs prahts, ka daschreis laudis nahze no tablenes, ar winnu farunnatees pamahzischanas deht. —

Tout. Horel.

Dauds lohpu wansch ne turreja, jo winnam tahds padohms: Labbak mas lohpu, kam labba pahritschana, ne fà dauds lohpu, kam barribas truhkums. Bet ar scheem pascheem lohpeem wansch sinnaja apfuhdoht ohtru tik semmes, ne fà tehws. Klauseet, fà wansch darrija! Wansch sakrahje needrus, nobirruschas lappas, wel-
lenus, un ar tahm iskaisija kurtis. Rad nu labbi bij samihdas, tad ismehse
 ahrà leelà bedrè, lai wehl wairak fadruppoht; no bedres aiswedde us tihrunnu.
 Bet wiffwairak wansch darbojahs sakrah masus sarrinus no preedehm un eglehm.
 Rad zitta darba nebij, tad pats stajaga nogreesdams tahdus sarrinus no koh-
 keem, bet kohku paschu wansch taupija; jo winnam grehks schkeetahs bes wai-
 jadsibas kohku nozirst. Ne tà, fà zittàs pussès, kur tulihst stedsahs weffelu kohku
nolaisst, kad Nohtu-schaggaru moi skuiju waijaga. Deewam schehl ap semneeku
 mahjahm tahdus us pussi apxirstus behrus un egles redseht, kas skaidru leezibu
 dohd no eedsihwotaju flinkuma un nejehdibas.

Jehkabam wehl zits darbs pee tihumeem, lai tee augligaki paliktu. Kur
 pahreeku zeeta glihdena semme, tur uswedde smiltis, un kur tibras smiltis, tur
mahlu uslikke wirsù. Pee mahjahm wiffadus truhdus, pelnus un mehpus, kas
 daschahrt teek nomesti, ar tikkuschu rohku salassija un aiswedde us tihumeem.
 Zà schur tur kahdu jaunu gabbalinu usnehmis, kas pawiffam neauglign islik-
 kabs, padarrija labbu augligu. — Kur plawahm uhdens pahreeku wirsù stahwe-
 ja, tur netaupija rohkas, kamehr dsiku grahwi israfte, tà, fà uhdens warreja
 notezjeht. Un kur plawas pahreeku faufas bija, tur mekleja, moi ne warroht
 no kahda awota moi no uppites uhdeni wirsù laist masds grahwindòs, lai sahle
 labbaka isaugohst. Plawas, kas ar fuhnahm bij apaugufchas, tahs wansch pa-
wiffam usarre un apsehje ar labbibu; bet pehz atkal atstahje par plawahm. —
Schglas wansch labpraht ne sehje tahs paschas, kas us winna pascha tihumeem
augufchas. Wansch labbakus augtus zerreja, kad no tablenes atwedde, un ihpa-
fchi, kad no gruhdas semmes us weeglas, un no weeglas semmes us gruhdas sehje.

Behrus wansch pawiffam prahtigi audseja. Kamehr wehl masi bija, fee-
 wahm bij usluhfoht un mahziht; bet kad jau pa druskai spehje strahdaht pee
 mahjas- un pee lauku-darbeem, tad Jehkabs winnus pee fewi nehme. Wansch
 winneem kahdu weeglu darbu usdewe, un pawiffam ne kahwe bes darba wasa-
 tees. Pats to darbu pahrluhfoja un ar mihligu prahtu winnus pamahzija. Wih-
 ram gan dauds waktas nebij, bet swehtdeenàs pehz Deewa wahrdeem, kad zitti
 pa frohgeem staigaja, tad wansch tohs behrus pee fewi aizinaja un teem grah-

matas mahzija. — Muhscham winsch ne tahwe, ka behrni lihds gabje us tirgeem, us kabsahm moi us zittahm kahdahm dsihrehm; jo winsch fazzija: "behrnu prahntam lehti kahdi netikkumi peelihp, — un kad kohks sahj lihks audsin, tad wairs ne spehfi taifnu audseht."

Jau coreis zitti mihleja ar drehbehm leppotees un wissadas sweschas mohdes usnemt. Bet Jehkabs neds pats ta darrija, neds arri teem sawejeem tahdu lepposchanu patahwe.

Pee tahdas prahntigas un gohdigas dsihwoschanas Deews wiinna nabbadfibu swehtija. Winsch baggatus augtus sawehme no saweem tihromeem un jau pehz nezik gaddeem eespehje sawus parradus atlihdsinahst. — Zurflacht winsch preezigas deenas redseja. Pascha un brahta behrni jau palikke par gohdigeem zilwekeem un labbeem strahdneekkeem. Ar faderribu un mihlestibu winni sawa starpâ un ar wezzakeem kohpâ dsihwoja, un labbaku weetu pasaulê ne zerreja ne ka pee tahda prahntiga maifes-tehwa. — Ta Jehkabam labbi isdewehs lihds pat wezzahm deenahm, un daudsreis winsch Deewu teize un saweja, un preeksch augsteem fungeem, kas wiinnu apmekleja, tahdu leezibu dewe, ka semneeku fahrta effoht weena labba fahrta, un ka muhscham, kaut arri spehjis, ne gribboht ee-eet zittâ kahdâ fahrta. —

.....r

Pee kappa.

- Meld. Tad laideet mums to lihkt rakt ic.
1. Jau semme tewi sagaida,
Tad eeeij mahtes kambarâ,
No mihlestibas apfegts klubf':
Swehts meegs, un salda duffa buhs.
 2. Lai affaras birst eekschâ tè,
"Ar Deew" tew sakkam beidscht schè;
Wairs tawu waig' ne redsefm,
Neds kohpâ ar tew staigafim.
 3. Memm', laizigs muhschs, to redsamu;
Kas neredfams — us muhschibu! —
Ta pihschtus pihschteem dohdam mehsh,
Gars eet us Deewu, kas tam tehws.
 4. Skatt' augschup, aff'ru-azz, raug' tè,
Us augschu dohdahs dwehsele;
Pats leelkungs wissas dsihwibas
No kappa augschup padewahs.
 5. Lai flehpti, fur winsch duffejis,
Irr' kalsam buhs labs duffeklis!
Senn tehwa nammâ Kristus miht,
Zur kalsam alga lihds peekriht.
 6. Zew labbi klahsees muhschibâ,
Mums tewi redseht zerriba! —
Tad nahwes-fahpes schkirshana
Zohs, kas uswarr, wairs ne baida.
 7. Ir muhsu kaps pee zitteem buhs!
Kad, mihlais tehws! gan faukfi muhs?
Kam par to skumtees! luhdsam arr':
Kungs! ka tew patihf ar mums darr'.
 8. Lai tizzigi tad dsihwojam,
Ka Deewa preekschâ pastahwam;
Pats waddi Kungs! muhs Kristus deht
Scheit semmê, — tad ir augschup wehl.

S—j.

Itas mihklas usminna: Bohdneeks rehkinaja par to leelaku grahmatu 20 un par to masaku 10 kapeikus, fazzidams: arri winsch gribboht dsihwoht.

Brihw drikkeht. No juhrmallas-gubbernementu angstas waldischanas puffes:
Dr. C. E. Napier sky.